

Sådan får du et godt forhold til chefen

Skal du være professionel, personlig eller privat med din chef? Vi guider dig frem til at finde svaret.

Af Lars Stig Madsen

Uanset hvilke relationer vi indgår i, bunder de i kemi, graden af tillid, gensidig respekt, din og den andens personlighed. Det gælder også for chef/medarbejderforholdet. Dorte Peary, der er executive coach og karriererådgiver, giver en række værktøjer til, hvordan du kan forholde dig i relationen til din chef.

- Det er et godt udgangspunkt at bruge sin sunde fornuft. Det er vigtigt, at du gør dig klart, at magtforholdet mellem chef/medarbejder ikke er et lige forhold til forskel fra et medarbejder- til medarbejderforhold. Chefen bestemmer over dine opgaver – og også over din fremtid.

Tre typer af relationer

Dorte Peary deler relationen til ens chef ind i tre typer: Den professionelle, personlige og private.

De professionelle relationer er ikke kolde eller falske relationer. Det er relationer med integritet, men med en sund distance. Du viser hele dig selv, dine holdninger og værdier, men i en professionel kontekst. Til MUS-samtalen vil I typisk tale om dine opgaver, dine ambitioner og din videreuddannelse.

Personlige relationer er der, hvor du i højere grad taler om hele dit liv og viser flere aspekter af dig selv. Til MU-samtalen vil I fx tale om din drøm om at blive selvstændig eller om at bo i Nepal og starte et børnehjem.

Private relationer er relationer, hvor du kan slappe af, vise følelser, have dybe fortrolige samtaler og vende vrangen ud på dig selv. Til MU-samtalen vil I fx tale om din dysfunktionelle barndom, der betyder, at du tager lykkepiller og har det svært med autoriteter.

Men hvilken relation er den rigtige? Får du en ny chef, er Dorte Pearys anbefaling, at du starter med den professionelle relation og senere vurderer, om du skal gå videre til en mere personlig relation.

- Det er altid lettere at slække på professionalismen og blive mere personlig, end det er at gå den anden vej. Men du skal overveje, om du vil have en privat relation til chefen. Det kan du måske have med kolleger, men chefen er stadigvæk chef og skal træffe alle slags beslutninger, også de ubehagelige.

Mennesker er lige, men chefen får mere i løn end dig og har mere magt, end du har. Derfor er der nogle rammer for det forhold, som gør, at man godt kan have et godt og nært arbejdsforhold. Men at have et nært og godt venskab på tværs af disse autoritetstrin, det er svært. Efter min opfattelse give det mere støj end arbejdsglæde på en arbejdsplads, hvis der er nogle, der er for private med lederen.

((Fremhævet citat))

Efter min opfattelse give det mere støj end arbejdsglæde på en arbejdsplads, hvis der er nogle, der er for private med lederen.

Kender du typen

Men relationen afhænger i høj grad også af, hvilken type din chef er. Mange chefer har deres fokus på

virksomhedens strategi og afdelingens og egne resultater. De er chefer for at gøre en forskel og opnå resultater for virksomheden. Andre er chefer, fordi de kan lide samarbejdet og fællesskabet med andre mennesker. Nogle få kan begge dele.

- Den resultatorienterede chef får typisk mere opmærksomhed fra ledelsen, og gode resultater giver flere ressourcer til afdelingen. Er du selv ambitiøs, vil være synlig og vil avancere, så følg en leder af den resultatorienterede type. Vær professionel – denne type leder gider sjældent smalltalk og kan alligevel ikke huske, hvad dine børn hedder.
- Går du på arbejde for det sociale sammenhold, teamarbejdet og for at løse dine daglige opgaver godt, så gå efter den anden type leder – den mere procesorienterede type. Vær professionel som hovedregel og personlig, hvis og når du føler dig tryk ved det.

Er job er ikke et venskab

Virksomhedens størrelse og medarbejdernes anciennitet kan også være afgørende for kultur og typen af relationer. Nogle små virksomheder inviterer til mere familiære forhold. Her lyder Dorte Pearys anbefaling, at man holder en vis professionalisme alligevel, eventuelt krydret med mere personlige relationer, hvis og når man føler sig tryk ved det.

((BOKS))

10 råd til i hverdagens roller og relationer

Vær professionel.

Gå efter bolden/opgaven.

Støt chefen i at opnå resultater.

Vis interesse i dine egne og afdelingens mål og opgaver.

Vis interesse i udvikling og uddannelse.

Vær positiv og deltag i vigtige opgaver, selv om det ikke er dine opgaver.

Vær ærlig og gerne konstruktivt kritisk.

Pas på med at gå ind i klier. Hold dig, så godt du kan, fra andres chefers eller kollegers dramaer.

Husk, at en chef også er et menneske – på både godt og ondt.

Pas på ved kombinationen firmafest, alkohol og en stor lyst til at fortælle chefen "sandheden". Det er aldrig en god ide.

Men det er vigtigt at huske, at et job ikke er et venskab. Modsat et venskab eller et ægteskab, hvor man selv er med til at definere rammerne, er der i en virksomhed eller organisation sat en ramme på forhånd. Det gør en forskel ifølge Dorte Peary.

- Du er på jobbet for at løse en opgave, som du får løn for. Der er et hierarki i virksomheden, og du kan ikke selv definere rammerne. Du kan foreslå og spørge, men du har ikke rigtigt noget at handle med, med mindre du er en meget dygtig og professionel medarbejder, som virksomheden gerne vil beholde. I det tilfælde har du noget mere magt at handle med. Men som basis er det virksomheden, der sætter rammerne. I det forhold er det din opgave som medarbejder at finde ud af, hvor du placerer dig.

Vær dig selv

De fleste virksomheder lever af, at der er et godt forhold mellem chef og medarbejder. At der er en god tone, en vilje til samarbejde og evnen til at lytte til hinanden, gør, at man er stolt af sit job.

- Selvom det at gå på arbejde ikke er det samme som at gå rundt derhjemme eller være sammen med sin bedste ven eller veninde, kan du godt være dig selv og have dine værdier og din personlighed med på jobbet. Men du kan med fordel tænke på, hvor stor en følelsesmæssig, respektfuld distance, du vil have til din leder og dine kolleger.

- Du må gerne være konstruktiv kritisk, markere dine grænser og være dig selv. Det respekterer chefen dig for som medarbejder. Gå efter bolden og gå ind i de kampe, du vil vinde, og lad resten ligge.

((FAKTA))

DORTE PEARY

- Executive coach og karriererådgiver.
- Har over 20 års erfaring i karriereudvikling og udvikling af medarbejdere.
- www.peary.dk.